

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням педагогічної ради
_____ ЗОШ I-III ступенів
(протокол __ від __.__.202_)

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

5 КЛАС

**ЗА МОДЕЛЬНОЮ НАВЧАЛЬНОЮ ПРОГРАМОЮ
«УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 5–6 КЛАСИ» ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»
(НАУКОВИЙ КЕРІВНИК – Т. О. ЯЦЕНКО)**

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 р. №795)
Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол №12 від 18 жовтня 2021 р.)*

51 година на рік

1,5 год на тиждень

I семестр – 32 год

II семестр – 19 год

Підручник Калинич О., Дячок С. (наук. ред. проф. Юрія Ковбасенка). Тернопіль. В-во «Астон», 2022 р.

Форми контролю	I семестр	II семестр
Підсумкові роботи за групами результатів:	3	2
Література рідного краю	1	1
Найцікавіше з літературних новинок	1	1

Очікувані результати навчання	Види навчальної діяльності	№ уроку	Зміст навчального предмета	К-сть год.	Дата	Примітка
ВСТУП (1 год)						
<p>Уважно слухає інформацію про роль книги, художнього слова в житті людини, значущість читання в сучасному інформаційному світі, важливість вироблення вмінь компетентного читача; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>розуміє та відтворює зміст почутої інформації; [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>знаходить у почутому повідомленні відповіді на поставлені запитання; [6 МОВ 1.3.1-1]</p> <p>аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; [6 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації; [6 МОВ 1.6.1-1]</p> <p>читає навчальний матеріал підручника про роль книги, художнього слова в житті людини, значущість читання в інформаційному суспільстві, важливість вироблення вмінь компетентного читача; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; [6</p>	<p>Обговорення прослуханих текстів (медіатекстів), проведення дискусій (зокрема онлайн). Віртуальна екскурсія в музей книги та друкарства України.</p>	1	<p>Роль книжки в житті людини. Література як художнє відтворення життя, побуту, звичаїв, духовно-моральних цінностей людини. Художні твори зі шкільного літературного курсу початкової освіти та самостійно прочитані <i>Теорія літератури (ТЛ): художня література, літературний твір.</i></p>	1		

<p>МОВ 2.2.7-1] обирає самостійно або за допомогою інших осіб художні тексти для читання, аргументує свій вибір [6 МОВ 2.5.1-1] описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів. [6 МОВ 2.5.1-2].</p>						
МАЛІ ЖАНРИ ФОЛЬКЛОРУ ТА ЛІТЕРАТУРИ (2 год)						
<p>Уважно слухає інформацію про малі жанри у фольклорі та літературі; про життєпис Л. Глібова та акровірші й загадки у творчості письменника; [6 МОВ 1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1] стисло переказує зміст повідомлення про втілення в прислів'ях, приказках і загадках узагальнених суспільних поглядів на норми моралі й етики та коротку інформацію про життя і творчість Л. Глібова; [6 МОВ 1.2.1-1] передає з використанням окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення; [6 МОВ 1.2.3-2] виявляє взаємозв'язок змісту малих жанрів фольклору із власними потребами для особистісного розвитку; [6 МОВ 1.4.5-2] читає виразно (зокрема й напам'ять) прислів'я, приказки, народні та авторські загадки; [6 МОВ 2.1.1-1]</p>	<p>Виразне читання (зокрема й напам'ять) прислів'їв, приказок, загадок. Укладання тематичного словничка прислів'їв і приказок (дружба, праця, знання тощо). Складання авторських загадок різних видів. Словесне/графічне малювання відгадок до загадок. Навчальний індивідуальний або груповий проєкт «Записник фольклориста».</p>	2	<p>Прислів'я та приказки – перлини народної мудрості. Художнє відтворення в прислів'ях і приказках життєвого досвіду багатьох. Народні загадки. Первісне та сучасне значення народних загадок. Тематика загадок <i>ТЛ: фольклор (народна творчість, прислів'я, приказка). Загадка.</i></p>	1		
		3	<p>Леонід Глібов. «Бачить – не бачить», «Котилася тарілочка». Замальовка життєпису письменника. Акровірші та авторські загадки у творчості Л. Глібова, їх загальна характеристика. Фольклорні мотиви та жартівливий характер загадок дідуся Кенира</p>	1		

<p>розрізняє жанрові особливості прислів'їв і приказок, різновиди загадок; [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>характеризує порушені в прислів'ях, приказках і загадках проблеми; [6 МОВ 2.2.1 -1]</p> <p>знаходить у текстах прислів'їв, приказок і загадок теоретико-літературні поняття, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2 -1]</p> <p>формулює тему та основну думку прислів'їв, приказок, загадок, зокрема й авторських загадок Л. Глібова, порівнює народні та авторські загадки; [6 МОВ 2.2.3 -1]</p> <p>розпізнає основні художні виражальні засоби у творах малих жанрів фольклору, використовує окремі з них; [6 МОВ 2.2.6 -2]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу творів малих жанрів фольклору про відображення в них народної мудрості; [6 МОВ 2.2.7 -1]</p> <p>проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в прислів'ях, приказках і загадках, та власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1 -2]</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані вивченими прислів'ями, приказками і загадками, своє ставлення до зображених у творах людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2</p>			<p><i>ТЛ: акровіри (повторення).</i></p>			
--	--	--	--	--	--	--

<p>-1] обирає для самостійного ознайомлення тексти малих жанрів фольклору і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1 -1] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик, навчальний проект тощо) за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2- 1] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності малих жанрів фольклору [6 МОВ 4.2.4]</p>						
НАРОДНІ ТА ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ (8 год)						
<p>Уважно слухає народні та літературні казки, інформацію про особливості жанру казки; повідомлення про життя та творчість авторів літературних казок; [6 МОВ 1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення про види народних казок, їх спільні й відмінні риси; [6 МОВ 1.1.2-1] стисло переказує зміст народних і літературних казок; [6 МОВ 1.2.1-1] унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з</p>	<p>Виразне читання народних та літературних казок (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом народних і літературних казок: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Складання плану народної та літературної казок.</p>	4	<p>Народні казки. Види народних казок. Українська народна казка «Яйце-райце». Фантастичне та реальне у творі. Символіка казки, відображення у ній світогляду, звичаїв та обрядів українців <i>ТЛ: народна казка, поняття про фантастичне, творча фантазія, гіпербола.</i></p>	1		

<p>допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1] розрізняє ознаки народних і літературних казок, особливості їх побудови, елементи реального та фантастичного в них; [6 МОВ 1.3.1-2] читає виразно народні та літературні казки, ознайомлюється з інтерпретаціями казок у різних видах мистецтва, зокрема з екранізаціями та мультиплікаційними версіями народних і літературних казок (за бажанням); висловлює свої міркування про здобутий естетичний досвід; [6 МОВ 2.1.1-1] характеризує порушені в народних і літературних казках проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах народних і літературних казок теоретико-літературні поняття, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює тему та основну думку народних і літературних казок, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1] характеризує емоційний стан персонажів казок, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]</p>	<p>Характеристика героїв. Робота з цитатним матеріалом. Прогнозування подій у народних і літературних казках за заголовком, за ілюстрацією, за уривком. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо народних і літературних казок (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних народних і літературних казок. Інсценізація казок. Складання власних казок. Самостійний добір текстів казок у бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах.</p>	5	Морально-етичні принципи українців у народній казці «Яйце-райце» . Особливості мови народної казки	1		ГР4
		6	Літературні казки. Іван Франко. «Фарбований Лис» . Замальовка життєпису письменника, його казкарська творчість. Особливості літературної казки, її відмінність від народної <i>ТЛ: літературна казка.</i>	1		
		7	Іван Франко. «Фарбований Лис» . Роль діалогів у розкритті характеру головного героя. Морально-етична проблематика твору	1		ГР2
		8	Леся Українка. «Лелія» . Короткі біографічні відомості про дитинство письменниці. Чарівні перетворення, їх роль у казці «Лелія». Дійові особи (персонажі) казки <i>ТЛ: дійові особи (персонажі), портрет.</i>	1		

<p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані вивченими казками, своє ставлення до зображених у творах людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення тексти народних і літературних казок і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>передає текст народних і літературних казок графічно та трансформує графічну інформацію в тестову; [6 МОВ 2.6.2-1];</p> <p>створює за мотивами прочитаних казок письмові творчі роботи різних жанрів, власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик тощо); [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1],</p> <p>збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності народних і літературних казок [6 МОВ 4.2.4].</p>		9	Валерій Шевчук. «Чотири сестри». Замальовка життєпису письменника. Тема зміни пір року, її художнє втілення <i>ТЛ: казка-притча, алегорія.</i>	1		
		10	Значення мотиву сну та змалювання родинних взаємини між сестрами у казці Валерія Шевчука «Чотири сестри». Осмислення символічного змісту казки-притчі	1		ГР3
		11	Підсумкова робота №1. Малі жанри фольклору та літератури. Народні та літературні казки (ГР2, ГР4)	1		ГР2, ГР4
МИНУЛЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ЛЕГЕНДИ, ПЕРЕКАЗИ, ЛІТОПИСНІ ОПОВІДІ (9 год)						
Уважно слухає легенди і перекази, художні твори про історичне минуле	Виразне читання легенд, переказів, літописних оповідей, художніх	12	«Берегиня»	1		

<p>українського народу; інформацію про літописні оповіді, їх героїчний зміст, літописні мотиви в літературних казках, авторів літературних версій літописних оповідей, про спільне та відмінне в народних казках і легендах, їх ознаки та види; [6 МОВ 1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2- 1] стисло переказує зміст легенд і переказів, художніх творів, що вивчаються текстуально; [6 МОВ 1.2.1-1] розрізняє види народних легенд і переказів та їх ознаки в порівнянні з народними казками; [6 МОВ 1.3.1-2] формулює запитання, щоб уточнити розуміння змісту художніх творів про історичне минуле українського народу, почутого повідомлення про них; [6 МОВ 1.4.6-2] розповідає про власний емоційний стан під час сприймання художніх творів, що вивчаються текстуально; [6 МОВ 1.8.1-1] читає виразно народні легенди, перекази, літописну оповідь, драму-казку, історичне оповідання; [6 МОВ 2.1.1-1] співвідносить зміст сприйнятого тексту народних легенд, переказів, літописної оповіді, драми-казки, історичного оповідання із історичним і культурним контекстом; [6 МОВ 2.1.3-1]</p>	<p>творів про історичне минуле українського народу (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом творів: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p> <p>Характеристика героїв за планом.</p> <p>Складання цитатного плану твору.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (порівняння легенд і переказів із казками), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Самостійний добір і презентація легенд рідного краю у бібліотеках, на інтернет-сайтах, рекомендованих учителем і під його керівництвом. Проектна робота «Легенди рідного краю (міста, села)».</p> <p>Література рідного краю</p> <p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю. Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з творами літератури рідного краю: визначення теми, основної думки,</p>		<p>(за С.Плачиндою). Протистояння добра і зла. Символічні образи. Спільне та відмінне в народних казках і легендах <i>ТЛ: легенда (поглиблення поняття)</i></p>			
		13	<p>Урок літератури рідного краю №1. Літературні твори письменників-земляків</p>	1		ЛРК №1 За вибором учнів ГР2
		14	<p>Народні перекази. «Прийм у запорожці». Народний переказ як джерело відомостей про життя, бойову майстерність і доблесть Війська Запорозького <i>ТЛ: народний переказ</i></p>	1		ГР4
		15	<p>Літописні оповіді. «Повість минулих літ»: «Три брати – Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» (у переказі В. Близнеця). «Повість минулих літ» – перший історичний твір на землях Київської Русі, пам'ятка XII ст., основа українського літописання. Героїчний</p>	1		ГР1

<p>характеризує порушені в легендах, переказах, художніх творах про історичне минуле українського народу проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах переказів, легенд і художніх творах про історичне минуле українського народу приклади теоретиколітературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2 -1] формулює тему та основну думку народних легенд, переказів і художніх творів про історичне минуле українського народу; [6 МОВ 2.2.3 -1] виокремлює патріотичні мотиви в народних легендах, переказах, літописних оповідях; [6 МОВ 2.2.3 -2] виокремлює жанрові ознаки драми -казки за народними мотивами, історичного оповідання, особливості мови творів; [6 МОВ 2.2.3 -2] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу народних легенд, переказів, літописних оповідей і художніх творів про історичне минуле українського народу щодо художнього переосмислення історичних подій та образів, символічні образи, ознаки реалістичного і фантастичного в легендах і переказах; [6 МОВ 2.2.7 -1] аргументує власну оцінку прочитаних творів, наводячи доречні</p>	<p>елементів композиції і сюжету. Характеристика героїв художнього твору. Робота з цитатним матеріалом. Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю. Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю у домашній, шкільній, міській (сільській) бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p> <p>Найцікавіше з літературних новинок</p> <p>Переказ творів (близько до тексту, стисло, вибірково тощо). Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом художніх творів сучасної української літератури: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури у домашній, шкільній, міській (сільській) бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p>		<p>зміст літопису, його сюжету в різних видах мистецтва</p> <p><i>ТЛ: літопис</i></p>			
		16	<p>Олександр Олесь. «Микита Кожум'яка». Стисла розповідь про долю поета. Жанрові ознаки драми-казки за народними мотивами «Микита Кожум'яка»</p> <p><i>ТЛ: драматичний твір, драма-казка, віршована мова</i></p>	1		ГР4
		17	<p>Уславлення юного героя в драмі-казці «Микита Кожум'яка». Особливості мови твору</p>	1		ГР3
		18	<p>Найцікавіше з літературних новинок. Сергій Гридін. «Федько у пошуках чупакабри»</p>	1		Літературні новинки ГР2
		19	<p>Сергій Плачинда. «Богатирська застава». Стисла розповідь про письменника. Історична основа твору «Богатирська застава». Образ Будимира</p>	1		

<p>цитати; [6 МОВ 2.4.2 -3] представляє текстову інформацію з прочитаних творів, використовуючи різні способи і засоби візуалізації їх змісту [6 МОВ 2.6.1 -3] створює за мотивами прочитаного власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик, тощо) і письмові творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2 -1], [6 МОВ 3.1.2 -1] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності із прочитаних творів.[6 МОВ 4.2.4].</p> <p>Література рідного краю Уважно слухає художні твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1] розповідає про власний емоційний стан під час ознайомлення з творами; [6 МОВ 1.8.1-1] читає виразно художні твори рідного краю, зокрема лірику напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1] характеризує порушені в літературних творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] формулює тему та основну думку творів; [6 МОВ 2.2.3-1] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу літератури рідного краю; [6 МОВ 2.2.7-1] обирає для самостійного ознайомлення твори літератури рідного краю і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. ефективно</p>			<i>ТЛ: тема художнього твору, історичне оповідання (поглиблення поняття)</i>			
	20		Підсумкова робота №2. Минуле українського народу: легенди, перекази, літописні оповіді (ГР3, ГР4)	1		ГР3, ГР4

використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] створює за мотивами прочитаного власний медійний продукт і творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності прочитаної художньої літератури письменників-земляків. [6 МОВ 4.2.4].

Найцікавіше з літературних новинок

Уважно слухає інформацію про нові художні твори сучасної української літератури; [6 МОВ 1.1.1-1] використовує елементи конспектування навчального матеріалу; [6 МОВ 1.2.2-2] формулює запитання, щоб уточнити розуміння змісту літературних творів, почутої інформації про них; [6 МОВ 1.4.6-2] читає тексти творів сучасної української літератури (оглядово, вибірково тощо); [6 МОВ 2.1.1-1] обирає для самостійного ознайомлення твори сучасної української літератури і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. описує свої літературні вподобання, наводячи

приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів. [6 МОВ 2.5.1-3].						
--	--	--	--	--	--	--

УКРАЇНА І Я (3 год)

<p>Уважно слухає ліричні твори про Україну, її природу, мову та видатних українців; інформацію про життя та творчість авторів патріотичної лірики; [6 МОВ 1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>формулює запитання, щоб уточнити розуміння змісту ліричних творів патріотичної тематики, почутої інформації про них; [6 МОВ 1.4.6-2] наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи доречні цитати з творів для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [6 МОВ 1.6.2-1]</p> <p>розповідає про власний емоційний стан під час сприймання патріотичної лірики; [6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>читає виразно патріотичну лірику, зокрема напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в ліричних</p>	<p>Виразне читання ліричних творів, зокрема напам'ять.</p> <p>Постановка проблемних запитань пов'язаних із вирішенням життєвих ситуацій авторів патріотичної лірики.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних ліричних творів про Україну.</p> <p>Рольова гра «Рима, римування – це ж так просто».</p> <p>Дослідницька робота (аналіз ліричних творів) «Засоби художньої виразності поезії».</p> <p>Проектна робота «Укладання цитатного словника про Україну, мову, український народ» або «Образ Кобзаря у ліричних творах»</p>	21	<p>Тарас Шевченко. «Зоре моя вечірняя», «Учітесь, читайте...» (уривок із послання «І мертвим, і живим...»). Розповідь про поета, його перебування на засланні. Поетичне відображення краси української природи у вірші «Зоре моя вечірняя». Роздуми ліричного героя. Думки автора про роль патріотичної освіти в духовному становленні особистості й нації</p> <p><i>Теорія літератури (ТЛ):</i> <i>Лірика, ліричний герой, мотив у ліричному творі</i></p>	1		
		22	<p>Богдан Лепкий. «Шевченкова верба».</p>	1		ГР4

<p>творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює провідні мотиви патріотичної лірики; [6 МОВ 2.2.3-1] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу поезії про художнє осмислення краси української природи, ролі освіти в духовному становленні особистості, призначення поета й поезії, збереження мови для історії, народу, людства; [6 МОВ 2.2.7-1] характеризує художні образи (образ України, образ природи, образ поета-патріота, образ ліричного героя); емоційний стан ліричних героїв творів, їхню поведінку та вчинки; [6 МОВ 2.3.1-1] аргументує власну оцінку поезії, наводячи доречні цитати; [6 МОВ 2.4.2-3] обирає для самостійного ознайомлення твори патріотичної тематики і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] створює</p>			<p>Осмислення образу українського генія Шевченка з позицій гуманізму у вірші «Шевченкова верба». Біографічна основа поезії. Мотив туги за рідним краєм <i>Теорія літератури (ТЛ):</i> <i>Рима, перехресне, суміжне й кільцеве римування</i></p>			
		23	<p>Віктор Зубар. «Крила України». Короткі біографічні відомості про автора поезії. Образ сучасної України в поетичних творах. Патріотичні почуття ліричного героя, втілені у вірші <i>Теорія літератури (ТЛ):</i> <i>Патріотична лірика</i></p>	1		

<p>за мотивами прочитаного творчі роботи різних жанрів, зокрема власний медійний продукт (відеоролик тощо); [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах щодо актуальності та художньої довершеності патріотичної поезії; [6 МОВ 3.2.1-1] дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії; [6 МОВ 3.2.3-2] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності вивченої поезії. [6 МОВ 4.2.4].</p>						
РІДНА ПРИРОДА (8 год)						
<p>Уважно слухає поетичні та прозові твори про природу; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1] стисло переказує зміст прозових творів про природу; [6 МОВ 1.2.11] унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1]</p>	<p>Виразне читання художніх творів про рідну природу (уголос ланцюжком, у ролях, напам'ять тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань, пов'язаних із вирішенням екологічних проблем, життєвих ситуацій як авторів, так і героїв художніх творів. Аналітико-синтетична робота над текстом оповідань: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p>	24	<p>Павло Тичина. «Хор лісових дзвіночків». Замальовка життєпису поета. Поетичне втілення картин природи у віршах П. Тичини. Музичне (слухове), зорове емоційне наповнення поезій <i>Теорія літератури (ТЛ):</i> <i>Пейзаж та його види,</i> <i>пейзаж у літературному творі. Пейзажна лірика,</i> <i>персоніфікація</i></p>	1		

<p>розрізняє пейзажні та анімалістичні твори; [6 МОВ 1.3.1-2]</p> <p>виявляє взаємозв'язок змісту творів про природу із власними потребами для особистісного розвитку; [6 МОВ 1.4.5-2]</p> <p>наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи доречні цитати з тексту вивчених творів для вираження власних поглядів щодо важливості збереження природи, утвердження гуманістичних цінностей; [6 МОВ 1.6.2-1]</p> <p>читає виразно програмові художні твори, зокрема напам'ять пейзажну лірику; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в творах екологічні проблеми: гармонії природи і людини, дбайливого ставлення до навколишнього середовища; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p>	<p>Складання цитатного плану твору. Характеристика героїв.</p> <p>Складання порівняльної таблиці/схеми «Особливості оповідання». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про рідну природу.</p> <p>Віртуальна екскурсія в квартирумузей П. Тичини.</p>	25	<p>Оксана Іваненко.</p> <p>«Цвітарінь». Розповідь про письменницю. Художній світ пізнавальної казки</p> <p><i>Теорія літератури (ТЛ):</i></p> <p><i>Мова автора і мова дійових осіб, прозова мова</i></p>	1		ГР1
		26	<p>Оксана Іваненко.</p> <p>«Цвітарінь». Тема екології у творі. Розвиток подій у творі, морально-етична проблематика</p>	1		
		27	<p>Микола Вінграновський.</p> <p>«Гусенятко».</p> <p>Біографічні відомості про письменника. Тема родинних цінностей у творі</p> <p><i>Теорія літератури (ТЛ):</i></p> <p><i>Тема та ідея літературного твору</i></p>	1		ГР2
		28	<p>Микола Вінграновський.</p> <p>«Гусенятко». Художні функції часу і простору в оповіданні</p>	1		ГР3
		29	<p>Марія Морозенко.</p> <p>«Вірність Хатіко».</p>	1		

			Коротко про життя і творчість письменниці. Тема дружби людини й тварини <i>Теорія літератури (ТЛ):</i> <i>Оповідання про тварин (анімалістичне)</i>			
		30	Марія Морозенко. «Вірність Хатіко». Засоби змалювання їхніх взаємин в оповіданні. Послідовність подій у творі. Ідея гуманістичних цінностей	1		ГР3
		31	Підсумкова робота №3. Я і Україна. Рідна природа (ГР2, ГР4)	1		ГР2, ГР4
Розуміє та відтворює навчальний матеріал, зокрема й зміст художніх творів, вивчених у I семестрі [6 МОВ 1.1.2-2] аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1] обстоює власну позицію щодо проблем, порушених у вивчених творах; [6 МОВ 1.6.2]; пояснює теоретико-літературні поняття, здобуті в процесі опрацювання програмового матеріалу в I семестрі; [6 МОВ 2.1.2-1] співвідносить зміст вивчених художніх творів із історичним і культурним контекстом; [6 МОВ 2.1.3-1]	Тестові завдання із відкритими та закритими запитаннями із використанням вебресурсів. Інтерпретація художніх творів. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо художніх творів (перебіг подій, характеристика персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Рольова гра «Цю прочитану книгу я візьму із собою на канікули».	32	Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу. Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори			

<p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу вивчених художніх текстів; [6 МОВ 2.2.7-1] описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів. [6 МОВ 2.5.1-3].</p>					
СВІТ ДИТИНСТВА (9 год)					
<p>Уважно слухає художні твори про дивовижний світ дитинства; коротку інформацію про життя і творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1] стисло переказує зміст художніх творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 1.2.1-1] унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1] виявляє взаємозв'язок змісту творів про дітей із власними потребами для особистісного розвитку; [6 МОВ 1.4.5-2] читає</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань пов'язаних із вирішенням життєвих ситуацій як авторів, так і героїв художніх творів. Аналітико-синтетична робота над текстом оповідань: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Складання плану твору. Діаграма Венна «Персонажі творів». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення</p>	33	<p>Іван Нечуй-Левицький. «Вітрогон». Замальовка життєпису письменника. Композиція оповідання «Вітрогон», майстерність оповіді, мови. <i>ТЛ: загальне поняття про композицію і сюжет твору.</i></p>	1	ГР4
		34	<p>Іван Нечуй-Левицький. «Вітрогон». Образ Василька. Внутрішній світ хлопчика, спрямованість його інтересів, формування характеру.</p>	1	ГР2
		35	<p>Борис Грінченко. «Украла».</p>	1	ГР1

<p>виразно програмові художні твори; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в творах проблеми: добра і зла, милосердя й прощення, морального вибору людини, формування характеру й світогляду юних героїв, шкільного життя, стосунків з однолітками, старшими людьми та навколишнім світом; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює тему та основну думку творів про дітей, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1] виокремлює в художніх текстах мікротеми; [6 МОВ 2.2.3-2] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу творів щодо майстерного розкриття духовного світу дітей, їхніх характерів і міжособистісних стосунків; [6 МОВ 2.2.7-1] характеризує емоційний стан персонажів творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; [6 МОВ 2.3.1-1] проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними в творах про дитинство, і власним життєвим досвідом для формування базових морально-етичних норм; [6 МОВ</p>	<p>персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про світ дитинства.</p> <p>Рольова гра «Лист героєві твору» або «Я хотів би дружити із героєм твору...».</p>		<p>Розповідь про письменника, його педагогічну діяльність. «Украла» — оповідання про життя сільської школи в поневоленій Україні.</p>			
		36	<p>Борис Грінченко. «Украла». Динамічність оповіді. Психологія вчинку Олександрів. Ідея розуміння людської душі, співчуття, прощення.</p>	1		ГР2
		37	<p>Оксана Сайко. «Гаманець». Біографічна довідка про письменницю. Драматизм сюжету оповідання «Гаманець». Розвиток подій у творі. Проблема добра і зла, морального вибору людини</p>	1		
		38	<p>Оксана Сайко. «Гаманець». Образи Іванки й Ритки, спільне й відмінне у їхніх характерах і вихованні</p>	1		ГР3
		39	<p>Галина Кирпа. «Мій тато став зіркою». Участь письменниці у подіях, що стали основою оповідання, їх переосмислення в художньому творі.</p>	1		

<p>2.3.1-2] висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаними творами, своє ставлення до зображених у них людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] представляє текст прочитаних художніх творів, використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; [6 МОВ 2.6.1-3] створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] відтворює окремі художні засоби із вивчених творів для втілення власних творчих намірів. [6 МОВ 4.2.2-1].</p>			Зворушлива оповідь маленької дівчинки, тато якої загинув на Майдані. Особливості показу світу очима дитини			
		40	Галина Кирпа. «Мій тато став зіркою». Мотиви втрати рідної людини, почуття й переживання дитини. Ідея героїзму й самопожертви	1		ГР3
		41	Підсумкова робота №4. Світ дитинства (ГР2, ГР3)	1		ГР2, ГР3
У ПОШУКАХ ПРИГОД І ЧУДЕС (9 год)						
<p>Уважно слухає художні твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1] розповідає про власний емоційний стан під час ознайомлення з творами; [6 МОВ 1.8.1-1] читає виразно художні твори рідного</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю (уголос ланцюжком, в особах, напам'ять тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями.</p>	42	Урок літератури рідного краю №2. Письменники Старокостянтинівщини	1		ЛРК №2 (на вибір учнів) ГР2

<p>краю, зокрема лірику напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1] характеризує порушені в літературних творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] формулює тему та основну думку творів; [6 МОВ 2.2.3-1] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу літератури рідного краю; [6 МОВ 2.2.7-1] обирає для самостійного ознайомлення твори літератури рідного краю й наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] створює, за мотивами прочитаного, власний медійний продукт і творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності прочитаної художньої літератури письменників-земляків. [6 МОВ 4.2.4].</p>	<p>Аналітико-синтетична робота над текстом художніх творів літератури рідного краю: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Складання плану характеристики героїв художніх творів. Робота з цитатним матеріалом. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю. Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю у домашній, шкільній, міській (сільській) бібліотеках і на рекомендованих інтернет-сайтах. Рольова гра «Напиши листа (зокрема електронного) письменнику-земляку». Проектна робота «Художній твір письменника-земляка в інших видах мистецтва».</p>					
<p>Уважно слухає пригодницько-фантастичні твори, коротку інформацію про їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ</p>	<p>Виразне читання художніх пригодницьких творів (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв</p>	43	<p>Всеволод Нестайко. «Чарівні окуляри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Повість-казка</p>	1		ГР4

<p>1.1.2-1] стисло переказує зміст художніх творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 1.2.1-1] унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1] читає виразно художні твори, рекомендовані для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.1.1-1] характеризує порушені в пригодницькофантастичних творах проблеми: подолання бездуховності й прагматизму в реальному світі; значущості вшанування величного історичного минулого українців; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює тему та основну думку пригодницько-фантастичних творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1] виокремлює в художніх текстах мікротеми; [6 МОВ 2.2.3-2] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу творів щодо художнього змалювання фантастичного і реального у творі,</p>	<p>тощо) художніх пригодницьких творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань, пов'язаних із вирішенням життєвих ситуацій як авторів, так і героїв художніх творів. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього пригодницького твору: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Складання графічного плану (схеми) пригодницького твору. Складання схеми/таблиці «Реальне і фантастичне в пригодницькому творі». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення візуального медіапродукту до прочитаних пригодницьких творів. Віртуальні екскурсії замками України. Проектна робота «Одна цікава детективна чи пригодницька історія».</p>		<p>про фантастичні пригоди сучасних школярів. <i>ТЛ: епічний твір, повість-казка (поглиблення поняття).</i></p>			
		44	<p>Всеволод Нестайко. «Чарівні окуляри» Ідейний зміст твору: відповідальність за свої вчинки, вміння долати перешкоди на шляху до мети.</p>	1		
		45	<p>Всеволод Нестайко. «Чарівні окуляри» Реальні вчинки головних героїв на шляху дорослішання. Фантастичні пригоди, чарівні елементи, казкова символіка повісті.</p>	1		ГР3
		46	<p>Зірка Мензатюк. «Таємниця козацької шаблі». Коротко про письменницю. Пригодницька повість про мандрівку історичними місцями України <i>ТЛ: пригодницька повість, детектив.</i></p>	1		ГР4
		47	Образи козаків та символіка козацької шаблі у творі	1		ГР1

<p>використання чарівних елементів і казкової символіки; [6 МОВ 2.2.7-1] характеризує емоційний стан персонажів пригодницько-фантастичних творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; [6 МОВ 2.3.1-1] висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаними творами, своє ставлення до зображених у них людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1] описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних пригодницькофантастичних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] творчо опрацьовує прочитані художні твори, у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо; [6 МОВ 2.7.1-1] створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ</p>			«Таємниця козацької шаблі». Засоби змалювання характерів персонажів			
	48	Зірка Мензатюк. «Таємниця козацької шаблі». Велич старовинних українських замків. Фантастичне і реальне у пригодницькій повісті.	1			
	49	Найцікавіше з літературних новинок. Презентація книг сучасних українських письменників https://vsiknygy.com.ua/company/actions/what-to-read-to-children-10-12-year-s/	1		<i>Літературні новинки ГР1</i>	
	50	Підсумкова робота №5. У пошуках пригод і чудес (ГР3, ГР4)	1		ГР3, ГР4	

<p>3.1.2-1].</p> <p>Розуміє та відтворює навчальний матеріал, зокрема й зміст художніх творів, вивчених у II семестрі [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>обстоює власну позицію щодо проблем, порушених у вивчених творах; [6 МОВ 1.6.2];</p> <p>пояснює теоретико-літературні поняття, здобуті в процесі опрацювання програмового матеріалу в II семестрі; [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>співвідносить зміст вивчених художніх творів із історичним і культурним контекстом; [6 МОВ 2.1.3-1]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу вивчених художніх текстів; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів. [6 МОВ 2.5.1-3].</p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема напам'ять.</p> <p>Тестові завдання із відкритими та закритими запитаннями із використанням вебресурсів.</p> <p>Інтерпретація художніх творів.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Укладання рекомендаційних списків улюблених прочитаних книг; проведення засідання читацького клубу «Коло книжки», «Книжка, що мене вразила» тощо.</p>	51	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори.</p> <p>Узагальнення за темами, що вивчались упродовж семестру, їх систематизація.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених протягом семестру теоретико-літературних понять.</i></p>	1		
---	---	----	--	---	--	--